15/12/2021

Επετειακό το ημερολόγιο του 2022 από το Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Θεματικό είναι το (ελληνικά και αγγλικά) επιτραπέζιο ημερολόγιο – λεύκωμα του 2022 του Μουσείου Μακεδονικού Αγώνα, καθώς είναι αφιερωμένο στην επέτειο των 100 χρόνων από τον ξεριζωμό των Ελλήνων από τις εστίες τους και την αναζήτηση μιας νέας πατρίδας, με σπάνιο φωτογραφικό και αρχειακό υλικό από συλλέκτες και φορείς της Μακεδονίας.

Η μακρά πορεία της **οικογένειας Χαΐτογλου** από το Ικόνιο της Μικράς Ασίας, που εδραίωσε την παραγωγή και το εμπόριο του χαλβά στη Μακεδονία, η **οικογένεια του Θανάση Χατζόπουλου** με καταγωγή από την Ανατολική Θράκη, που από το 1931 δραστηριοποιήθηκε στον χώρο της συσκευασίας, η **οικογένεια του Παντελή και του Νικόλαου Κωνσταντινίδη**, που παράγει ζυμαρικά στην περιοχή της Θεσσαλονίκης από τη δεκαετία του 1930, η **οικογένεια Ευθύμιου Ευθυμιάδη** από τη Ραιδεστό και η οικογένεια Βεζύρογλου από τη Μαγνησία της Εφέσου της Μ. Ασίας είναι μερικά από τα χαρακτηριστικά παραδείγματα ανθρώπων που ήρθαν στην περιοχή της Μακεδονίας το 1922.

«Στη δεκαετία 1922-1932, το φτηνό και έμπειρο εργατικό δυναμικό, οι δοκιμασμένες επιχειρηματικές ιδέες και το άνοιγμα σε καινούργιες αγορές, όπως η κλωστοϋφαντουργία, η ταπητουργία, η μεταξουργία, αλλά και στη συστηματική κτηνοτροφία και την αμπελουργία, αλλάζουν το οικονομικό πρόσωπο της Μακεδονίας», αναφέρει η Φανή Τσατσάια, διευθύντρια του Ιδρύματος Μουσείου Μακεδονικού Αγώνα, η οποία υπογράφει την επιμέλεια και τον γενικό συντονισμό της έκδοσης.

Εξάλλου, στην έκδοση σκιαγραφείται όχι μόνον η πόλη της Θεσσαλονίκης ως πρωτεύουσα των προσφύγων, αλλά η Μακεδονία ολόκληρη, η οποία πρωταγωνίστησε ως τόπος εγκατάστασης του προσφυγικού στοιχείου και αποτέλεσε σημείο αναφοράς και πειραματικό πεδίο μιας καινοφανούς διαδικασίας ώσμωσης.

01 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ | JANUARY

Σμύρνη, 12 Σεπτεμβρίου 1922. (Συλλογή Α. και Λ. Χαϊτογλου)

Smyrna, 12 September 1922. (A. & L. Haitoglou Collection)

Η προκυμαία της Σμύρνης στις 12 Σεπτεμβρίου 1922 ασφυκτικά γεμάτη από Έλληνες. Αυτό το «νέο αίμα», το «θαυμάσιο ανθρώπινο υλικό», «η ευλογία για την Ελλάδα», όπως χαρακτηρίσθηκε ο προσφυγικός Ελληνισμός από τον Ελευθέριο Βενιζέλο, αποτέλεσε τη στέρεα βάση για την ανάπτυξη του ελληνικού κράτους, λίγα μόλις χρόνια μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, τη μεγαλύτερη ίσως καταστροφή που γνώρισε ποτέ το ελληνικό γένος. «Ουδέν κακόν αμιγές καλού», λοιπόν, αφού όσο και αν ήταν εξαιρετικά οδυνηρή η εμπειρία για τους πρόσφυγες, τελικά ό,τι έχασε ο Ελληνισμός στην αντίπερα πλευρά του Αιγαίου, το κέρδισε σε δύναμη, δημιουργία και ανάπτυξη στον ελλαδικό χώρο.

The waterfront of Smyrna crammed with Greek people on 12 September 1922. This "new blood", this "remarkable human material", this "blessing for Greece", as Eleftherios Venizelos described the Greek refugees, formed the foundation for the development of the Greek state, only a few years after the Asia Minor Disaster, which was possibly the greatest catastrophe ever to affect the Greek people. Although this was an extremely painful experience for the refugees, it seems that "every cloud has a silver lining", since all that Hellenism lost on the other side of the Aegean, it gained in strength, creativity and growth on Greek soil.

«Στο φετινό ημερολόγιο προσπαθήσαμε να δώσουμε μια άλλη διάσταση του

ξεριζωμού των Ελλήνων αναδεικνύοντας την κοινωνική ενσωμάτωση των προσφύγων. Επιπλέον, διερευνήθηκε το ιδιαίτερο νόημα που απέκτησε η προσπάθεια της κοινωνικής ενσωμάτωσης στη Μακεδονία, περιοχή με ιδιαίτερη πολιτισμική φυσιογνωμία και ιδιότυπη ανθρωπογεωγραφική ενότητα», σημειώνει η Σταυρούλα Μαυρογένη, αναπληρώτρια καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και διευθύντρια του Κέντρου Έρευνας Μακεδονικής Ιστορίας και Τεκμηρίωσης του ΙΜΜΑ.

Στο ημερολόγιο προβάλλεται ιδιαίτερα το αποτύπωμα των προσφύγων στο Μακεδονικό χώρο στην οικονομική και κοινωνική διάστασή του μέσα από την επιχειρηματική δραστηριότητά τους. «Γίνεται αντιληπτό, ότι η επίδραση των προσφύγων της Μακεδονίας στην οικονομία επηρεάζει και επηρεάζεται, όχι μόνο από τις κατευθύνσεις της δραστηριοποίησής τους, αλλά και από τις ευρύτερες οικονομικές εξελίξεις σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, κατά τα επόμενα χρόνια. Τέλος, προβάλλεται η πνευματική ζωή του τόπου που επηρεάστηκε από τη νέα γενιά λογοτεχνών, καλλιτεχνών, καθώς και μουσικών, προσφέροντας στη διάνθιση της πολιτιστικής ταυτότητας της Μακεδονίας ένα ιδιαίτερο χαρακτήρα», επισημαίνει η κ. Μαυρογένη.

Τα κείμενα στο ημερολόγιο υπογράφουν οι: Βασίλειος Κ. Γούναρης, καθηγητής Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας ΑΠΘ, Παρασκευάς Σαββαΐδης, καθηγητής Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών ΑΠΘ, Σταυρούλα Μαυρογένη, Φανή Τσατσάια, Κυριάκος Στ. Χατζηκυριακίδης, επίκουρος καθηγητής Έδρας Ποντιακών Σπουδών ΑΠΘ, Μάρκος Δραγούμης, μουσικολόγος, Νικολάος Ανδριώτης, ιστορικός, Θεοδόσιος Κυριακίδης, επιστημονικός συνεργάτης της Έδρας Ποντιακών Σπουδών του ΑΠΘ και Κωνσταντίνος Παπανικολάου, ιστορικός, επιστημονικός συνεργάτης του ΙΜΜΑ.

Την επιστημονική υποστήριξη της έκδοσης είχαν οι ακαδημαϊκοί: Ιωάννης Κ. Χασιώτης, Βασίλειος Κ. Γούναρης και Σταυρούλα Μαυρογένη.

Το Ημερολόγιο διατίθεται από το πωλητήριο του Μουσείου Μακεδονικού Αγώνα και από τα μεγάλα βιβλιοπωλεία της πόλης.